Chapter 5

در زبانشناسی نقش گرا در واقع بر نقش‌های اجتماعی و بافتی زبان و تاثیر آن در جامعه تأکید می‌شود . برای زبان سه نوع نقش را میتوان در نظر گرفت.

three functions of language by German psychologist and linguist Karl Bühler :

(1) **informative function** (Darstellungsfunktion);

(2) **expressive function** (Ausdrucksfunktion);

(3) **appellative function** (Appellfunktion)

Reiss

Text type :

Informative text type : 'Plain communication of facts': information, knowledge, opinions, etc.

این نوع متن نثر صریحی دارد و معنای ارجاعی را منتقل میکند . مثل کتاب های درسی و مقاله های علمی

Expressive text type : 'Creative composition': the author uses the aesthetic dimension of language.

این نوع متن بر صورت متن و همچنین بر طرز نگرش و دیدگاه نویسنده تاکید دارد . مثل متون ادبی

Operative text type : 'Inducing behavioural responses': the aim of the appellative function is to appeal to or persuade the reader or 'receiver' of the text to act in a certain way. The form of language is dialogic and the focus is appellative.

در این نوع متن ، هدف این است که متن را جذاب کرده و واکنش دلخواه را از خواننده بگیرند . مثل متون دینی و یا تبلیغات

Audio-medial texts : such as films and visual and spoken advertisements which supplement the other three functions with visual images, music, etc. Theses are now commonly called **multimodal texts.**

در این نوع متن ، موسیقی با یکی از انواع متن های بالا ترکیب میشود .

text varieties : Reiss examples of these text types calls text varieties , now more commonly known as **genres**, that are typically associated with them.

به هر یک از این نقش های زبانی یک genre گفته می شود.

Hybrid : genres that have information about 2 or 3 tex types.

'the transmission of the predominant function of the ST is the determining factor by which the TT is judged'.

انتقال نقش قالب متن مبدا ، عامل تعیین کننده ای است که متن مقصد با آن مورد داوری قرار می گیرد . به این ترتیب در ترجمه باید نقش متن مبدا در متن مقصد رعایت شود .

(1) The TT of an informative text should transmit the full referential or conceptual content of the ST. The translation should be in 'plain prose', without redundancy and with the use of explicitation when required.

متن مقصد هم باید اطلاعات کامل را در بر گرفته باشد .

(2) The TT of an expressive text should transmit the aesthetic and artistic form of the ST, in addition ensuring the accuracy of information. The translation should use the 'identifying' method, with the translator adopting the standpoint of the ST author.

متن مقصد علاوه بر انتقال معنایی باید صورت زیبایی شناسی را هم به خواننده منتقل کند و سبک نویسنده در اولویت قرار داده شود .

(3) The TT of an operative text should produce the desired response in the TT receiver. The translation should employ the 'adaptive' method, creating an equivalent effect among TT readers.

متن مقصد باید تاثیر مورد نظر و دلخواه را روی خواننده بگذارد.

(4) Audio-medial texts require what Reiss calls the 'supplementary' method, supplementing written words with visual images and music.

در متن مقصد باید تاثیر کلمات با موسیقی و تصویر تکمیل شود . ممکن است موسیقی مورد پسند خواننده شما موسیقی مورد استفاده در متن نباشد .

Series of **instruction criteria** :

1 _ linguistic components:

semantic equivalence , lexical equivalence , grammatical and stylistic features;

2 _ non-linguistic determinants:

situation , subject field or domain , time , place , receiver , sender , affective implications

There are 3 **criticisms** of thevtext type model :

۱ _ اینکه چرا فقط باید ۳ نقش زبانی وجود داشته باشد .از نظر Nord هم ، این ۳ نقش همه ی متن ها را نمیتواند در بربگیرد . نورد نوعی نقش را به نام phatic معرفی می کند که وابسته به سخن یا صدایی است که جنبه تعارفی داشته و حاوی معنی و منظور خاص نیست . مثل سلام ، خوبی های ابتدای کلام یا اَلو در ابتدای مکالمه های تلفنی

۲ _ نوع متن همیشه در دو زبان ثابت نیست . مثلا در زبان انگلیسی ، تجارت و امور مالی پر از استعاره است اما در دیگر زبان ها این چنین نیست .

۳ _ یک متن می تواند برای خواننده های متفاوت نقش های متفاوتی داشته باشد .

Mary Snell-Hornby's 'integrated approach'

Roles and pkayers of Process of Translatorial action :

- **The initiator :** the company or individual who needs the translation;
- **The commissioner :** the individual or agency who contacts the translator
- **The ST producer :** the individual(s) within the company who write(s) the ST, and who are not necessarily involved in the TT production
- **The TT producer :**the translator(s) and the translation agency or department
- **The TT user :** the person who uses the TT
- **The TT receiver :** the final recipient of the TT

Translatorial action focuses very much on producing a TT that is **functionally communicative** for the receiver.

Skopos theory

Skopos is the Greek word for 'aim' or 'purpose' .

The theory was introduced by J.Vereer.

The rules of the teory is :

- (1) A translational action is determined by its skopos.
- (2) It's an offer of information in a target culture and TL concerning an offer of information in a source culture and SL.
- (3) A TT does not initiate an offer of information in a clearly reversible way.
- (4) A TT must be internally coherent.
- (5) A TT must be coherent with the ST.
- (6) The five rules above stand in hierarchical order, with the skopos rule predominating

Functional adequacy : A) the coherence rule B) the fidelity rule

نقش گرایی مهمترین ملاک برای ترجمه است . طبق نظر Nord هدف ترجمه اگرچه مهم است ولی مترجم باید امانت دار هم باشد و باید تعهد دو جانبه مترجم به متن مبدا و مقصد حفظ شود.

This functionality plus loyalty principle underpins Nord's model .

Two basic types of translation product by Nord :

Documentary translation : 'serves as a document of a source culture communication between the author and the ST recipient'

متن مقصد به گیرنده اجازه درسترسی به متن مبدا را می دهد اما با این حال خواننده می داند که با یک متن ترجمه شده سرو کار دارد مثل ترجمه تحت الفظی

Instrummental translation: serves as an independent message transmitting instrument in a new communicative action in the target culture, Nord calls these 'function preserving translations'.

متن مقصد به نظر نمی رسد که متنی ترجمه شده باشد .

نورد سعی می کند الگویی از تحلیل متن ارائه دهد که برای همه انواع ترجمه قابل استفاده باشد و برای این منظور ، سه جنبه از رویکرد های نقش گرا را مطرح میکند

Tree aspects of functionalist approaches

1. **The importance of the translation commission** اهمیت سفارش دهنده ی ترجمه
   the intended text functions;
   the addressees (sender and recipient);
   the time and place of text reception;
   the medium (speech or writing, and, we might now add, digital or hard copy);
   the motive (why the ST was written and why it is being translated).

   این اطلاعات به مترجم کمک می کند تا بفهمد چه اطلاعاتی را لازم است در متن مقصد بیان کند
2. **The role of ST analysis** آیا این متن قابل ترجمه هست و اگر هست چه کارهایی برای نقش گرا بودن ترجمه انجام دهیم
   subject matter: including how culture-bound it is to the SL or TL context;
   content: the 'meaning' of the text, including connotation and cohesion;
   presuppositions: this has to do with the relative background knowledge of ST and TT
   text composition: including microstructure and macrostructure
   non-verbal elements: illustrations, italics, font, etc.;
   lexis: including dialect, register and subject-specific terminology;
   sentence structure: including rhetorical features such as parenthesis and ellipsis;
   suprasegmental features: including stress, intonation, rhythm and 'stylistic punctuation'

3. **The functional hierarchy of translation problems** سلسله مراتب نقشی مشکلات ترجمه
   Comparison of the functions of the ST and the TT مقایسه نقش های متن مبدا و مقصد
   Analysis of the translation commission اینکه چه کسی یا چه ارگانی سفارش ترجمه را داده است
   The translation type helps to decide the translation style

اینکه با توجه به نوع متن تصمیم بگیرید که متن را به صورت مستند ترجمه کنید یا اینکه از آن به عنوان یک ابزار برای وارد کردن اطلاعات به فرهنگ متن مقصد استفاده کنید

   The problems of the text اینکه با توجه به مشکلات متن میتوانید متن را ترجمه کنیدیا خیر

مریم روحبخش ارفعی
گروه مترجمی زبان دانشگاه پیام نور